

מועד ניסן תשפ"א

בס"ד

בחינה בהלכות איסור והיתר
ה' ניסן תשפ"א

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מהברת הבחינה. **מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק!** ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
3. לתשומת לבכם: דפי הטיווח לא ייבדקו!
4. חלק א' - עיון - 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעתו הראשונים, ופסקת ההלכה.
חויה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכתב הנבחן **לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה**, **למעט אם הנבחן סימן עיגול סביבה 7 התשובות שմבקש לבדוק.**
5. חלק ב' - יישום – 4 שאלות.
יש להתייחס לקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעתו הראשונים ופסקת ההלכה.
חויה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 התשובות הראשונות שכתב הנבחן **לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה**, **למעט אם הנבחן סימן עיגול סביבה 3 התשובות שմבקש לבדוק.**
6. יש לענות בנפרד על כל חלק מחלקי השאלה.
בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות

יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעתו הראשונים, ופסקת ההלכה.

1. כל שנאסר מחמת מליח ברותה.

- א. מלח בשערת שאינה מנוקבת וברצונו להשתמש בה בצונן, האם צריכה הדחה? או קינוח? או שטעונה הגעליה? כתוב ג' שיטות בראשונים בקרה הניל' וסבירתו של כל אחד מהם. וכייזד נפסק להלכה בשוי"ע?
- ב. מה הדין בקורה הניל' אם הניח מרק רותח בתוכה? והאם יש הבדל אם הקורה הניל' חמה או צוננת? פרט!

2. דין לב וכבד.

- א. לב שנצלח או נמלח ללא קריעה, מה דין? מהם הטעמים לזה? ומה הנק"מ ביניהם?
- ב. מה דין של לב שבשלו ללא קריעה, והיה שישים כנגדו?
- ג. מה דין של כבד שנתבשל לבדוק בקדירה? ומה הדין אם נכבש במים מעט לעת?

3. דבר חריף

- א. האם אומרים נ"ט בר נ"ט בדבר חריף?, פרט את מחלוקת הראשונים וכייזד נפסק להלכה בשוי"ע וברם"א?
- ב. האם אומרים נותן טעם לפגם בדבר חריף?, מהי הסתירה בשוי"ע בדיין זה?, כיצד ניתן לישבها? ומהי שיטת הרמ"א בזה?
- ג. מה דין של צנון (חריף), שיש ספק אם נתוך בסיכון של איסור או במרה וחכינא? והאם ישתנה הדין אם ידוע שהסיכון היה בן יומו?

עמוד 1 מתוך 3

4. "תרי משה"

- א. קיימיל' דתרי משה לא אמרין. מהו המקור בಗמי ובראשונים לדין זה? ומהו הטעם לכך?
- ב. מהי מחלוקת הט"ז והש"ך בדין "תרי משה" בחמצ בפסח? ומהו טעם של כל אחד מהם?
- ג. מה הנפק"מ בתרי משה הלכה למעשה - לדין שאנו פוסקים כחכמים ש"מין במנינו בטל ברוב מדאוריתא?"

5. תחיבת כף או איסור לקדירה

- א. מהו ההבדל בין איסור שנפל לקדירה פערמיים, לבין כף חולבת שתחבה ב' פערמיים לקדירתה בשר ולא נודע ביןתיים? פרט.
- ב. איסור שנפל לקדירה ראשונה והתבטל ושוב נפל לקדירה שנייה, האם צריך שוב שישים? ומה הטעם לכך?
- ג. נפל בשר לקדירת חלב שתי פערמיים, האם צריך פערמיים שישים? הסבר מדוע. והאם יש הבדל בין המקרה הניל' לתחיבת כף בשנית לקדירת חלב פערמיים ולא נודע ביןתיים?

6. חישוב מעט לעת של פגימות הבלוע

- באר בכל אחד מן המקרים את הדין והטעם לכך, וכottage אם יש מחלוקת בזוה.
- א. בישלו נבילה בקדירה ותווך מעלייע לבישול הנבילה, בשלו מים. ולאחר מעלייע מבישול הנבילה (אך תוך מעלייע מבישול המים) בשלו ירקות. מה דין של הירקות?
- ב. בישל בשר וחלב בקדירה ותווך מעלייע בישל מים ולאחר מעלייע מבישול הבשר וחלב בישל ירקות, מה דין של הירקות?
- ג. האם לינת לילה מועילה לפגימה במקרים הניל' (סעיפים א' ב')?

7. איסור בלוע בחתיכה או בכלי

- א. חתיכה הבלועה מאיסור שמן שנפלה על חתיכת היתר חמץ, מה דין החתיכה? ומה דין אם חתיכת היתר הייתה קרה?
- ב. חתיכת בשר הבלועה בחלב ונאסרה, האם נחשבת לאיסור עצמי או לאיסור בלוע כדי לאסור חתיכות אחרות? פרט את מה' הראשונים והאחרונים בזוה.
- ג. כלי חם הבלוע מאיסור כחוש ונפלה לתוכו חתיכת היתר ללא רוטב. מה דין של החתיכה? ומה ההבדל בין כלי הבלוע לחתיכה בזוה?

8. "כל דפריש מרובה פריש". (דין קבוע دائורי)

- א. מהו ההבדל בין פירשה בפניינו או שלא בפניינו ומה הטעם לכך?
- ב. גוי או קטן שלקח חתיכת חמוץ מהחתיכת החנויות ולא ראיינו אותם בשעת הלקיחה, האם נחשב כ"פריש" או "קבוע"? ומה דין בקטן חריף?
- ג. האם דין "כל דפריש" זה גם כאשר לא ידוע איך היא חנות האיסור? הסבר מדוע.

עמוד 2 מתוך 3

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות
יש להתייחס לקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעתו הראשונים ופסקת ההלכה.

9. נפילת איסור לתערובת

כזאת נבלה נפללה לתוך קדירה שיש בה מרק וחטיות של היתר, חתיכות ההיתר היו משוקעות בחציון ברוטב באופן שבין המרק וחלק החתיכות המשוקעות לא היה שישים נגד הנבילה ורק בצדוף החלק של החתיכות שחוץ לרוטב היה בין הכל שישים נגד הנבילה. מה דין המרק וחטיות ההיתר?
נתח שאלת זו על פי מה' ראשונים. וכייד הכריעו השו"ע והרמ"א בדיון הניל ע"פ הבנת הש"ץ והט"ז.

10. חמין שגלש ע"ג פלטה

הניחו בערב שבת חמין בשרי ע"ג הפלטה ובצדיה השני של הפלטה הניחו חלות לחימום, לאחר זמן החמינו רתת וחלק ממנה גלש על גבי הפלטה, אך לא הגיע הרוטב אל החלות. מה דין של החלות האם ניתן לאוכלו בארוחה חלבית?
נתח את השאלה על פי פסקי הרמ"א, הש"ץ והט"ז וכייד הכריע הפט"ש להלכה במחלוקת האחרונים בזזה?

11. תע rob ot כלאי איסור בהיתר

כל שבעל איסור והתערב בשאר הכלים שבמטבח ואין יכול לו זהותו:
א. מה דין של כל הכלים האם צריך להכירם? כתוב את מחלוקת הראשונים בזזה. וכייד פסק השו"ע להלכה?
ב. האם ישנה הדין אם במקרה הניל התערב כלי חלבិ בכלים בשריים? כתוב את השיטות השונות בזזה.

12 . הצליפות חתיכות לביטול איסור

אדם אפה בורקס ממולא בחתיכות של שומן איסור, בתבנית יחד עם בורקסים של היתר ולא יהיה בכל חתיכה בפני עצמה שישים כנגדו האיסור, אך בכל חתיכות הבורקסים של היתר יחד יהיה פי שישים ממנו:
א. מה דין של כל חתיכות הבורקסים של היתר?
ב. יש דין זה ע"פ פסקי השו"ע להבנת הט"ז והש"ץ בנקודות הכספי?
ג. האם יש הבדל אם בורקס האיסור נוגע בבורקס היתר?

* * *

עמוד 3 מתוך 3